

független Újság

politikai napilap

A Népszövetség ismét összeül

Genf, szept. 28. A népszövetségi közgyűlés, amely az elmúlt héten csak egyetlen ülést tartott, többnapos szünet után kedden újból összehívult. Ezt az ülést már az új népszövetségi palota gyönyörű közgyűlési termében tartották meg. A közgyűlés elnöke, A ga kán, ebből az alkalomból rövid beszédet mondott és azt hangoztatta, hogy az új népszövetségi palota felépítése a Népszövetség állandóságának jele.

A közgyűlés ezután áttért a Népszövetségi Tanács utolsó még üresedésben lévő tagsági helyének betöltésére s miután csak egy jelölt volt: Belgium, 52 leadott szavazat közül 47 érvényes szavazattal

három évre nem állandó tagjává választotta Belgiumot.

A belga tanácstag a spanyol köztársaság lejárt mandátumát veszi át. Miután a Népszövetségi Tanács nem állandó tagsági helyeit most már mind betöltötték, a tanács megkezdheti új, 99-ik ülészakát.

A szavazás után a népszövetségi közgyűlés áttért a múlt héten abbamaradt általános vita folytatására. Az első szónok Holsty finn külügyminiszter volt.

Páris, szept. 28. A francia-angol-olasz tengerészeti értekezlet ma délelőtt II órákor tartja második ülését a tengerészeti minisztérium palotájában.

Párisban remélik, hogy az értekezleten sikerül majd rövidesen megegyezést létesíteni. A tegnapi megbeszéléseken az olasz megbízottak csupán tájékoztatásokat kértek a nyoni egyezmény gyakorlati módoszatai felől, de még nem terjesztették elő az olasz kormány kívánalmait.

Az Echo de Paris értesülése szerint valószínű, hogy az értekezleten oly módon módosítják majd az ellenőrzési körzeteket, hogy

az olasz körzet támpontjai Tripolisra és Sziéliára essenek, egyben azonban tekintettel lesznek a tuniszi területi vizekre s a francia-angol hajózáratok közlekedési vonalaira, amelyek felett továbbra is Franciaország és Anglia gyakorolja majd az ellenőrzést.

Franciaország takarékosági szempontból is igyekszik megegyezni Olaszországgal. A Jour jelentése szerint a francia hadihajók a spanyol vizeken már eddig is mintegy 30 millió frank értékű fűtőanyagot használtak el és ha az egész Földközi tengeri medencében Franciaország és Anglia látná el kizáró-

lag az ellenőrzést, a költségek aggasztó mértékben megnövekednének.

Genf, szept. 28. A népszövetségi közgyűlés politikai bizottsága kedden folytatta a spanyol kérdés vitáját. Az első felszólaló Delbos francia külügyminiszter volt.

— Amikor a francia kormány az angol kormánnyal egyetértően arra kérte az európai hatalmakat, vállaljanak közös kötelezettséget a benemavakozásra — mondotta többek között —, ezt a kezdeményezést, mint a béke biztosítékát üdvözölték egész Európában. A benemavakozási politika következtében az európai békét ezer veszély ellenére is sikerült megvédeni. A

külföldi önkénteseknek Spanyolországból való eltávolítására sürgős szükség van. Ebben a tekintetben a bizottság s a benne képviselt kormányok támogatását kérem.

Ezután Elliott angol kiküldött szólalt fel. Reméljük — mondotta —, hogy a Földközi tengeren megjavul a helyzet. Minden erőfeszítést megteszünk a római kormánnyal a helyzet megszilárdítása érdekében.

Litvinov szovjet kiküldött lényegében ugyanazokat a kijelentéseket tette, amelyeket a népszövetségi közgyűlés egyik legutóbbi ülésén. Hangsúlyozta, hogy Szovjetország a világbéke érdekében hajlandó együttműködni továbbra

is Angliával és Franciaországgal.

Genf, szept. 28. A népszövetségi közgyűlés politikai bizottságában a lengyel kiküldött után Welitsch László magyar kiküldött is felszólalt s többek között ezeket mondotta: A magyar kormány s a magyar nemzet ép olyan forrón kívánja, mint minden más kormány s minden más nemzet, hogy a spanyol népet kettétépő véres küzdelem nélkül előbb véget érjen s a viszály tovább ne terjedjen. E cél elérésére közvetlenül érdekelt hatalmak ezirányú erőfeszítései és a mostani közvetlen érintkezések a magyar delegáció véleménye szerint sokkal hatékonyabbak s megfelelőbbek, mint lehetnének.

a nyilatkozatok s határozatok, amelyek csak jobban elmerésítenék a légkört s növelnék az általános nyugtalanságot.

E rövid megjegyzésre korlátoztam felszólalásomat, mert nem szeretném, ha hallgatásomat úgy értelmeznék, mintha elfogadnók mind azokat az észrevételeket, amelyek egyes hatalmak spanyolországi szerepéről és szándékairól elhangzottak.

Magyarország fegyverkezési egyenjogúsága a gyakorlatban biztosítottnak látszik

London, szeptember 28. A Morning Post budapesti levelezője jelenti, hogy Magyarország és a kisanat közti tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy

Magyarország egyenjogúsági igényei gyakorlatilag biztosítottaknak tekinthetők.

A kisebbségi kérdés elintézése most már kizárólag Romániától függ, amely a választások után kész lesz észszerű

engedményeket tenni.

Berlin, szeptember 28. A Berliner Tageblatt jelentést közöl a magyar sajtó állásfoglalásáról Pop Valér román miniszter ismert nyilatkozata ügyében s ezzel kapcsolatban többek között ezeket írja:

Ezekkel a támadásokkal összefüggésben kétszeres érdeklődésre számíthat az az illetékes budapesti forrásból származó közlés, amely megállapítja,

hogy utóbbi hetekben Kánya Kálmán és a háro mkisantant külügyminiszter között a dunavölgyi helyzet rendezése érdekében folytatott eszmecsere eredménytelenül megszakították és pedig azért, mert Magyarország és a légkör megjavításához és a dunai államok viszonyának nyugvópontra helyezéséhez fűzött feltételét a kisebbségi kérdés türelhető szabályozásával a túlsó oldalon nem akarták teljesíteni.

Európa fasiszta lesz

— mondotta Mussolini nagy rádióbeszédében Maienfelden — 3 milliós tömeg előtt mondott beszédet Hitler és Mussolini

Berlin, szept. 28. Mussolini olasz miniszterelnök kedden a kora reggeli órákban megtekintette Berlin és környékének nevezetességeit. A Duce rangrejtve hagyta el reggel 9 órakor a kastélyt és először a berlini múzeumba ment, ahol megtekintette az egyenruha-, zászló- és fegyvergyűjteményt, valamint a Nagy Frigyes, Bismarck és Hindenburg-szobát.

Délelőtt tizenegy órakor Mussolini, Hess Rudolf kíséretében újból elhagyta a wilhemstrassei elnöki

palotát s automobilon az olasz nagykövetségre ment. Mussolini csak rövid ideig tartózkodott a nagykövetség épületében, majd Hess Rudolf és a németi szocialista párt külföldi osztályának vezetője, Bohle kíséretében gyalog a berlini fasiszta közelpont fekvő házába ment. A Margarethenstrassen s a Victoriastrassen, amerre a Duce és társasága végigsétált, az olasz kolónia tagjai álltak sorfalat és lelkes Eja, eja, allala-kiáltásokkal üdvözölték a Ducét.

Páris, szept. 28. A Jour értesülése szerint a tegnapi megbeszélésen Hitler és Mussolini főképpen a spanyol és a földközítengeri kérdéseket vitatta meg.

A két nagyhatalom változatlanul folytatja Spanyolországban eddig követett politikáját. — Mussolini viszont meg akar bizonyosodni arról, hogy milyen mértékben számíthat Hitler támogatására abban az esetben, ha a spanyol ügyből kifolyólag Olaszország komoly ellentétbe

kerülne Franciaországgal és Angliával. Berlinben hangoztatják, hogy ebben a kérdésben a két államférfi teljes megértésre jutott.

A két nagyhatalom általános politikájának fővonalaira nézve a mai megbeszéléseken jutnak majd megállapodásra. Az eredményt jegyzőkönyvben fektetik le, melyet azonban nem hoznak nyilvánosságra.

A sajtó valószínűleg tartja, hogy ma este Berlinben igen békés szellemű nyilatkozatok hangzanak majd el.

Berlin, szept. 28. Mussolini kedden délelőtt Ciano gróf külügyminiszter, Attolico berlini nagykövét kíséretében Göring vezérezredes, miniszterelnök és felesége meghívására a karinhalli erdei lakban tett látogatást. A villásreggeli előtt Göring vezérezredes átnyújtotta a Duce-nak a német légihaderő tiszteletbeli repülőjévényt, amelyet briliánsokból készített. Mussolini röviddel 4 óra előtt távozott Karinhallból és röviddel félöt után érkezett vissza a birodalmi elnöki palotába.

Berlin, szept. 28. Mussolini miniszterelnök ma délután 6 órakor résztvett a berlini Malfelden rendezett innepélyen, amelyen Hitlerrel együtt beszédet intézett az egybegyűlt többmillió ember tömegéhez.

A Duce és a Vezér megérkezve Maifeldre, eléptek a Hitler díszszázad arcéle előtt. Mussolini és Hitler Hess és Göbbels birodalmi miniszterek üdvözölték a díszemlényen, miközben a tömeg mindent elsöprő lelkesedéssel ünneplte őket. A szónoki díszemlényen ott volt Ciano gróf külügyminiszter, Badoglio tábornagy, Starace, Alfieri olasz miniszterek, Göring vezérezredes, Neurath báró külügyminiszter, Blomberg hadügyminiszter, Attolico berlini olasz nagykövét s Hassel római német nagykövét.

Az ünneplés elültével elsőnek Göbbels birodalmi miniszter emelkedett szólásra. A lelkesen fogadott beszéd után egatverő lelkesedés köszöntötte a szólásra emelkedő Hitler kancellárt, aki ezeket mondotta:

— Ebben a pillanatban történelmi eseménynek vagyunk tanúi, amely formájában s méreteiben idáig páratlanul állt. Valamennyien érezzük, hogy ez a tömeggyűlés kifejezése a mi közös eszményeinknek s közös érdekeinknek, amelyet

két ember állapít meg itt.

Ez a mai este a két nép érzelmeinek megnyilvánulása és ennek az innepélynek legmélyeségebb értelme az, hogy a mi országainkat az az őszinte kívánság hatja át, hogy

biztosítsuk a békét; azt a békét, amely nem minden erőfeszítésről való gyáva lemondásnak gyümölcse, hanem eredménye a felelősség tudatától áthatott munkának, amely megoltalmazza és megvédi valamennyi anyagi és szellemi értékünket.

Ez az oka annak, hogy meg vagyunk győződve arról is, hogy legjobban szolgáljuk ezzel azokat az érdekeket is, amelyek a két ország határain túl egész Európa érdekét alkotják. Egyetlen nép sincs, mely a német népnél komolyabban óhajtana a béke megszilárdulását. Egy nép sincs, amely megismerhetné volna olyan mértékben, mint a német nép egy gyenge hiszékenység rettenetes következményeit.

— Olaszország — és ezt meg kell mondanom ebben a pillanatban a német nép és az egész világ előtt — Olaszország, különösen a fasiszta Olaszország

nem vett részt a ránk mért megaláztatásokból.

A fasiszta Olaszország bizonyosságot tett arról, hogy őszinte megértéssel viseltetik egy nagy nemzet szükségietei iránt, amely

jogegyenlőséget kér, amely nem kíván más, mint életet s nemzeti becsületet.

— Németországi tartózkodása során Önnek alkalma nyílik arra, hogy saját szemével is láthassa a személyesen is megállapítható, hogy Németország is újból nagy világhatalom lett, hála népe magatartásának s katonai erejének. Mindkét birodalmunk ereje ma szilárd biztosítéka annak, hogy fennmaradjon egy olyan Európa, amely még átérzi kulturális hivatását és amely nem hajlandó arra, hogy felforgató erők áldozata legyen. Mert Önök valamennyien, akik ebben az Európában itt együtt vannak, vagy szerite a világon hallgatják ezt a gyűlést, — Önök be kell, hogy ismerjék, hogy itt két nemzeti és tekintélyuralmi kormányzat megtalálta szilárd érdekközösségének útját.

Amikor Hitler vezér és kancellár utolsó szavai is elhangzottak, a tömeg meg-megújuló mennydörgő éljenzését félbeszakította 4 ezer tagú óriási zenekar az olasz királyi Himnusz dallamával. Fent az emlévényen szoborként állott a két államférfi alakja. Amikor az induló utolsó akkordja elhangzott, felhangzott Mussolini szava:

— Bajtársak! Németországban és a németég vezérének tett látogatásom, e beszéd, amelyet Önök előtt mondtok, fontos eseményt jelent népeink életében s egyúttal az én életemben is. A tüntetések, amelyekkel fogadtak, mélyen meghatottak.

— Látogatásomat nem szabad rendez politikai diplomáciai látogatások szemszögéből megítélni s az a tény, hogy Németországba jöttem, nem jelenti, hogy holnap máshova megyek.

MOZI

TOROCZKÓI MENYASSZONY

Indig Ottó vígjátéka miután diadalmas sikerrel járta be a világ színpadait, filmre került és tegnap este meghívott közönség előtt mutatta be a Hungária mozgó Debrecenben.

A *Toroczkoí menyasszony* filmváltozatát jó hírek előzték meg s így felfokozott érdeklődéssel és igényekkel tekintettek a bemutató elé. De még így is kellemes meglepetést jelentett a film, amely minden várakozást felülmul és jogosan kívánczok az eddig látott magyar filmek élére. Mert a meseje vérbeli fróli munka, éppoly megható, mint vídám, alakjai húsból és vérből valók, magyar levegőt áraszt

Nemcsak mint az olasz kormány feje jöttem Önök közé, hanem főként mint egy nemzeti forradalom feje, hogy *jelét adtam nyílt szolidaritásomnak az Önök forradalmával. Bár a két forradalom folyamata nem volt teljesen azonos, a cél, amelyet mindketten el akarunk érni, ez: a nép egysége és nagysága.*

Németország látogatásomnak nincsenek rejtett céljai. Itt semmi sem történik abból a célból, hogy a már amúgy is részre oszlott Európa méginkább darabokra szakadjon. — A Róma-Berlin tengely fennállásának s szilárdságának ünneplés megerősítése egyetlen más állam ellen sem irányul, mint ahogy a nemzeti szocialisták és a fasiszták egyaránt a békét akarják.

Mindazoknak, akik ma aggodalommal kérdik, hogy vajjon a berlini találkozás eredménye mi lesz, háború-e, vagy béke, a vezér és én együttesen emelt hangon jelenthetjük ki: a béke!

Sem Németországban, sem Olaszországban nincs diktatúra, hanem vannak olyan erők s oly szervezettek, amelyek az egész népet szolgálják. A legnagyobb s legigazabb demokráciák, amelyek ma a világ ismer: a német és olasz demokráciák.

— Bajtársak! Önök és mi nem folytatunk banális propagandát határainkon kívül, csak hogy pártlívvekre tegyünk szert.

A holnap Európája fasiszta lesz, azé kell lennie, az események folyamatainak következetessége szerint, de nem a mi propagandánk révén!

Az ünnepséget hatalmas tüzijáték fejezte be.

Berlin, szeptember 28. Mussolini miniszterelnök szerdán berlini látogatásának utolsó napján délelőtt a világháború hősi halottainak emlékművét fogja megkoszorúzni.

maga körül, a legnemesebb irredentizmust terjeszti és mégis kacagni, sírni lehet rajta. A toroczkoí árvalány megható kálváriája, amely onnan ered, hogy egy tévedés következtében zsidónak nyilvánítják, anyai bájos, megható és vídám jelenetét eredményez, hogy a néző szinte együtt játszik a szereplőkkel, ezekkel érez, könnyezik és kacag.

Ez a film — érdeme nemesak az frónak, hanem Keleti Márton rendezőnek is — Erdélyt, a székelyföld tiszta levegőjét hozza közzénk. Ahogyan Jávor Pál mulat, a szeméből kisugárzó féktelen szenvedély, szívének dobbanása, határtalan szerelme nemesak a kis paraszt lányt, hanem a nézőket is meghódítja. Édesbús székely nótáit órákon keresztül elhallgatnánk. Méltó partnere a címszerepben Dayka Mar-

git, aki a legegyszerűbb, de éppen a legtermészetesebb művészi eszközökkel dupláz rá színpadi sikerére. Kabos Gyula a »kis Herskovits« szerepében bizonyítja be, hogy nagy színész, Sziklay Szeréna alakítása szenzációs, Mály Gerő minden szavával derűt fakaszt és kisebb szerepeikben is feltűnnek Juhász József, Makláry, Hosszú Zoltán és a többi epizódisták is.

A csüdüngölő tánc, a zene, a főiskolai hallgatók csoportja eredetiségükkel fokozzák a sikert.

LEPRA BACILUSOS ZSAROLÓ FENYEGETÉS PAULA VESZELY ELLEN

Bécs, szeptember 28. Maulé Valtér 20 éves iparvállalati alkalmazott fenyegető levelet küldött Veszely Paula színésznőnek és 50 ezer schillinget kért tőle »leprabetegek gyógyítására«. el-lenkező esetben őt és férjét, Hörbiger Attilát megfertőzik. A színésznő a fenyegető levelet átadta a rendőrségnek, amely a levélben megjelölt helyen elfogta a kerékpáron odaérkező zsarolót. A bíróság kedden egy napi tárgyalás után 8 hónap börtönrre ítélte Maulé Valtért.

ELHALASZTOTTÁK A TISZÁNTULI KÉPVISELŐK ÉRTEKEZLETÉT

Hajdusoboszló, szeptember 28. A tiszántúli országgyűlési képviselők hajdusoboszlói gazdasági értekezletét október 7—8-ra halasztották. A politikusok egy része ugyanis másirányú elfoglaltsága miatt nem jelenhetett volna meg az értekezleten.

500 BOMBÁT DOBTAK TEGNAP NANKINGRA

London, szeptember 28. Ma 30 japán bombavető repülőgép repült el Nanking felett, ahol a hadirepülőteret és a fegyvergyárat bombázta. Délután 15 japán repülőgép 500 bombát dobott a Nanking melletti kikötőre. A gyújtóbombák több helyen nagy tüzvész okoztak.

PASS LÁSZLÓ ESPERESI BEIKTATÁSA

A tiszavidéki ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye Debrecenben október hó 7-én délelőtt 11 órai kezdettel Hajdu vármegye székházának dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek főtárgya az egyházmegye újonnan választott esperesének, Pass László debreceni lelkésznek esperesi hivatalába való ünnepies beiktatása.

DR. ÁRVAY NÁNDOR DEBRECENI GYAKORLÓ ÜGYVÉDET JÁRÁSBÍRÓVÁ NEVEZTEK KI

Budapest, szeptember 28. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Árvay Nándor debreceni gyakorlóügyvédet, a budapesti központi kir. járásbíróhoz járásbíróvá kinevezte.

IDŐJÓSLÁS

Jóslás: Déli, délnyugati, a Dunántúlon már valószínűleg északnyugati szél, nyugat felől felhősödés. Nyugaton és északon már néhány helyen eső. A hőmérséklet nyugaton kissé csökken, keleten alig változik.

Vígsház

Ma utoljára
ZILAHY IRÉN és KABOS
vidám magyar filmje:
Urilány szobát keres!

HOLNAPTÓL

a legújabb magyar világsiker:
HÉTFŐFON.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

Rácz Mihályné szül. Kreisler Heléna

életének 56., boldog házasságának 38. évében hosszas szenvedés után a mai napon esendően elhunyt.

Drága halottunkat esütörtökön délelőtt 9 órakor a debreceni izr. temető halottas házából temetjük.

Debrecen, 1937. évi szeptember hó 28. napján.

Rácz Mihály
férje,
Kreisler Mór,
özv. Lukács Mártonné
szül. Kreisler Bella,
Fischer Jakabné
szül. Kreisler Szeréna,
Kálmán Ferenc
testvérei.

Kreisler Lipót
édesapja
Szász József,
dr. Futó Imre
vejei.

Szász Józsefné
szül. Rácz Rózsa,
dr. Futó Imréné
sz. Rácz Ilus
gyermekei,
Futó Gabika
unokája.

Sógorai, sógornői és az összes rokonság nevében is.

Részvétlátogatások mellözését kérjük!

A nyugdíjteher növekedése miatt emelkedett a megyei póttadó

Állami kezelésbe kerül a debreceni-miskolci út és kiépíti az állam

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt tartotta meg rendes közgyűlését Fáy István főispán elnöklésével.

Napirend előtt a főispán kegyetes szavakkal parentálta el vitéz Horthy István ny. lovassági tábornokot, aki mintaképe volt a hős magyar katonának és igazi úrnak, rajongója a magyar földnek, megtestesítője az ősi lovasszellemnek és a magyar úr bajtársi demokráciájának. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örököltette meg az emléket és hódoló részvétáviratot intézett a kormányzóhoz.

Ugyancsak megemlékezett a főispán Tóth László és Lente Zsigmond bizottsági tagok elhunytáról. Helyükre az alispán Nagy Károly szoboszlói s idősebb Jóna Mátyás nánási póttagokat hívta be.

A főispán ezután örömmel jelentette be, hogy Rásó István alispánt a Nemzeti Munkavédelem oklevelével tüntette ki, amit meleg szavak kíséretében nyújtott át. Az alispán köszönő szavai után a főispán ugyancsak átadta a Nemzeti Munkavédelem oklevelét dr. Pénzes Mihály polgármesternek és dr. Hadady Imre városi tanácsnoknak, akiknek nevében Pénzes polgármester mondott köszönetet.

Vitéz Nábráczky Béla főjegyző ismertette az alispán időszaki jelentését, amelyhez Kálmán Ferenc szólott hozzá. Kifogásolta, hogy a eséplés alkalmával a pénzügyigazgatóság közegei, a

malomellenőrök és forgalmi adóellenőrök Bősörményben egyes helyeken nem helyesen léptek fel, holott — mint mondotta — Hajdú megyében nem tud olyan gazdát, akit valutaesempészséért megbüntettek volna, érve a valuta alatt a gabonát. Kifogásolta továbbá, hogy Bősörményben a mezőőrök nem teljesítik kellően a kötelességüket a határozás körül s ha ez náluk így van, valószínűleg úgy van másutt is. Kéri, állítsák vissza a régi rendszert, hogy a esőzők járják a határt. (Helyeslés.)

L. Szabó Imre a bősörményiek ama régi kívánságának teljesítését kérte, hogy a felső-kadars — karácsonyfoki esatornát tisztítsák ki.

Sz. Molnár Imre kérte az alispánt, hason oda, hogy a lovasleventéket katonai szolgálatra bevonásukkor a lovassághoz oszszák be.

Csikos János az alispáni jelentésnek a személyét érintő részére reflektált. A májusi közgyűlésen ugyanis panaszt emelt, hogy Bősörményben az aratási és eséplési szerződéseknél visszaélések történtek és névszerint említett ezzel kapcsolatosan két gazdát, — Magi Imrét és U. Szabó Gábort. Az alispáni jelentés szerint a panaszok alaptalannak bizonyultak és bár nem vonta kétségbe Csikos jóhiszeműségét, figyelmeztette, hogy csak alaposan kikutatott panasszal jöjjön máskor a közgyűlés elé. Csikos is azt hangoztatta felszólalásában,

hogy nem vezette rosszhiszeműség, mert tanuk adták neki elő az eseteket s hangoztatta, hogy a teremben is ülnek olyanok, akik ebben a rossz helyzetben is ötödös tengerit kapálnak. Elpanaszolta továbbá, hogy közérdekből bejelentette az államépítészeti hivatalnál, hogy a hadház—újfahértói uton van egy átereszt, ahol esőzés esetén mindent elönt a víz s erre kétpengős bélyeget kértek tőle a bejelentésre. Kérte továbbá, hogy a leventék foglalkoztatását ne szeptember elsején, munkaidőben kezdjék, hanem később.

Rásó István alispán válaszában kijelentette, hogy a mezőőrök

dolgában nem tud segíteni, mert erre törvényes rendelkezés van; hiába kérte már többször is a földművelésügyi minisztert, hogy esőzőket lehessen beállítani. A bősörményi polgármestert felhívja, hogy vizsgálta ki az ottani mezőőrök ügyét. A kadarsai ügyben a jogos kérést forszírozni fogja a kulturmérnöki hivatalnál, ahol az ügy jelenleg van. A lovasleventéket most is a lovassághoz osztják be, de maga is eljár ebben az irányban. Ami a Csikos-ügyet illeti, azért hozta ide, mert elégtételt kellett adni a két gazdának.

A leveleoktatás idejére vonatkozóan maga is helyesnek tartja, hogy ne szeptember elsején kezdjék.

Fodor Rezső pénzügyigazgatóhelyettes: Az ellenőrző közegek Bősörményben egy-két helyen a eséplőgéptulajdonosoknál súlyos mulasztásokat tapasztaltak, de hogy sérelmesen jártak volna el, arról nem tud.

Az alispáni jelentést ezután tudomásul vették.

A vármegye a központi járásnál két új díjnoki állás szervezésének engedélyezését kérte, a belügyminiszter azonban csak egyet engedélyezett. Ezt tudomásul vették.

A közúti költségvetés

A vármegye 1938. évi közúti költségvetését tárgyalták meg ezután. A közúti adóalap bevétele 672.949 pengő, kiadása 672.895 pengő. A közúti munkavállalás egységára egy kézi napszámra vonatkozóan 1 pengő, igavonó állatok után és gépjárművek után a jelenlegi 6 pengő, az útdó százaléka marad a jelenlegi 14 százalék.

A költségvetéshez L. Szabó Imre szólott hozzá, azt kérve, hogy az igás jószágok után az egységárat szállítsák le 4 pengőre.

Nagy Ferenc a költségvetés sokszorosítását és a tagoknak való kiküldését kérte a jövőre.

Rásó István alispán hangoztatta, hogy amíg 1939 májusig nincsen elin-

téve a megyei útalap nagy kölcsöne, addig nem lehet leszállítást eszközölni,

mert az annuitást fizetni kell. A költségvetés sokszorosítására vonatkozó kívánságot jogosnak tartja s mert a vármegye helyzete javult, azt jövőre meg is csinálják.

A költségvetést ezután névszerinti szavazással egyhanguan elfogadták.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:
Luis Trenker filmje: **KALIFORNIA CSÁSZARJA**. És kísérő műsor. Előadások: 7-9 órakor!

Magyarország legnagyobb filmsikere a Hungária Filmszínházban

Toroczkói menyasszony

Irtai : Indig Ottó	Rendezte : Keleti Márton	Patkós Rózsi Dajka Margit	Bárány András Jávor Pál	Herskovits Kabos Gyula	Blumné Sziklai Szeréna	Jegyző Mály Gerő
Székely Egyetemi Hallgatók Egyesületének táncsoportja			Tanító Juhász István	Paramount és Fox világhíradók		
Előadások Hétköznap 5-7-9 Szombat-vasárnap 3-5-7-9 órakor				Az első előadások mérsékelt helyárrakkal		

Növekedett a nyugdíjterher

Uzonyi Barna dr. másodfőjegyző ismertetette ezután a háztartási alap 1938. évi költségvetését. Eszerint a háztartási költségvetésnél a szükséglet 176.418 pengő, a fedezet 20.286 pengő, pótdoból fedezendő 147.132 pengő. A nyugdíjalapnál a szükséglet 280.645 pengő, a fedezet 21.000 pengő, pótdoból fedezendő 259.645 pengő. A 147.132 pengős háztartási hiány az állami adóalap 8.5 százalékát teszi ki úgy a községeknél, mint a városoknál, vagyis jövőre a pótdó kulcsa nem változik.

A nyugdíjalapnál a megnövekedett terhelés a pótdóemelkedés 0.5 százalék, a községek terhére 2.5 százalék.

Az ebadóalap fedezeti és szükségleti oldala egyaránt 29.100 pengőt mutat.

Csiha Ferenc dr. elfogadja a normális keretek között mozgó költségvetést, úgyszintén a nyugdíjalap költségvetését is. Ezzel kapcsolatosan rámutat arra, hogy itt a pótdó azért emelkedik, mert azoknak a tisztviselőknek a nyugdíjterhét, akik Hadház visszaközösítésé miatt mentek nyug-

díjba, nem akarják a hadháziak nyakába varrni, hanem átvállalták a megye terhére. Ez ellen nincs kifogása, mert a község maga nem akart várossá alakulni, csak egy kisebb befolyásos csoport, de ha már ezt a terhet átvállalta a megye, ezt

nem szabad választási agitációs anyagként felhasználni,

mint ahogy tették a nánási választáskor, amikor azt bangoztatták, hogy átveszik a nyugdíjterhet, ha a hadháziak jól viselkednek. Azért hozta fel ezt a kérdést, hogy a jövőben az ilyen dolgokat mellőzzék.

Rásó István alispán hangoztatta, hogy a rendelet még Maday Gyula halála előtt elkészült. Megengedi, hogy akadhatnak olyanok, akik ezt a kérdést kortescélra ki akarták használni. Ő amikor bejött hozzá három hadházi választó, azt kérdezte, hogy végre lesz-e hajta akkor is a rendelet, ha Benkő megbukik, azt válaszolta nekik, hogy mindenképpen. Hogy Hadház város legyen, azt a vármegye határozta el, tehát jogos, hogy a megye viselje most a terhet is.

A költségvetést ezután névszerűen szavazással egyhangúlag elfogadták.

Felíratok támogatása

A közgyűlés hasonló szellemű felíratot támogatja Szabolcs és Ung megyéknek azt a felíratát, hogy a Tisza felső folyását tegyék hajózhatóvá.

Hőmezővásárhely azt kérte, hogy az ország területén levő szénbányákat, valamint petróleumfőműveket vegyék állami kezelésbe.

A közgyűlés hasonló szellemű felíratot intéz a kormányhoz.

Nem támogatják Szegednek azt a felíratát, hogy a rádióelőfizetés díját havonta 10 fillérrel emeljék színészeti célokra, mert a jelenlegi előfizetési díjat is

Állami kezelésbe kerül a miskolci út

Az alispán javasolta, hogy a miskolci—debreceni fő közlekedési útnak Hajduböszörmény központjától a megye határáig terjedő szakaszát adják át állami kezelésbe, mert

ezt a főútvonalat az állam ki akarja építeni,

A szoboszlói ipartestület ügye

Szabó Ferenc dr. terjesztett elő ezután interpellációt, kérdezve az alispánt, van-e tudomása a szoboszlói polgármester által az ottani ipartestületnél lefolytatott felügyeleti vizsgálatról s történet-e intézkedés a vizsgálat eredményének felülvizsgálása, az esetleges szabálytalanságok és hatásköri túllépés ügyében s az ipartestület zavartalan működésének biztosítására.

Rásó István alispán válaszában kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy a polgármester augusztusban az ipartestületnél vizsgálatot tartott és ennek eredményeképpen a jegyzőt fel-függesztette. Ezt a határozatot Nagy Ferenc jegyző és az előjáróság megfelelelte, utóbbi azért, mert a polgármester saját hatáskörében helyettesítette be jegyzőnek Barabás Sándor tanitót. Ez azonban lemondott a meg-

soknak tartják.

— Van most is elég jövedelme a rádióknak, áldozzon abból! — hallatszottak a felkiáltások.

Támogatják viszont Borsod—Gömör—Kishont megyéknek azt a felíratát, hogy alkossák meg az építőipari ködexet, valamint Nógrád és Hont megyéknek a vasárnapi általános munkaszünet megvalósítását célzó felíratát s Komárom—Esztergom megyéknek a többgyermekes mezőgazdasági munkások helyzetének javítása végett küldött felíratát.

viszont ezzel szemben vegyék át az államtól a bősörményi—rakamazi állami útnak a Hajduböszörmény központjától a megye határáig terjedő szakaszát, feltéve, ha az állam ezt az út jobba karba helyezi. Így határoztak.

Most már nem áll útjában semmi annak, hogy a felelősséget el lehessen bízni s a döntést a legközelebb időn belül meg is hozza.

Szabó Ferenc dr. a választ tudomásul vette, mert nem volt más célja, minthogy ezt a kérdést, amely Szoboszló közvéleményét, főképpen iparoságát nagymértékben zavarja és nyugtalanítja, mennél hamarabb másodfokú elbírálás alá hozza és a tárgyalogosság, törvényes rendelkezések és az igazság szellemében sürgesse az elinté- zést.

A közgyűlés ezzel véget is ért.

Három letartóztatás a fővárosi MABI szabálytalanságok ügyében

Egy titokzatos nő szerepe

Budapest, szept. 28. A MABI-nál kipattant panamabotrány ügyében kedden délelőtt három letartóztatás történt. A budapesti főkapitányság őrizetbe vette Madarász Jánosné, Nádujfalvi Béla és Erősei Lajos tisztviselőket. A MABI-nál a táppénzigénylések körül történtek szabálytalanságok, amelyek során

mintegy 17.000 pengővel károsították meg a MABI-t.

A főkapitányság autóján egymásután szállították be a rendőrségre a nagy bűnügy gyanúsítottjait és tanuit, eddig azonban csak

három őrizetbevétel történt. A bűnügyben egy titokzatos hölgy nagy szerepet játszik.

Ez az asszony egyrészt orvosi körökben, másrészt pedig intézeti alkalmazottak között különböző összeköttetéseket szerzett magának, úgy hogy minden egyes mozzanatnak elvégzésére volt valakije, akivel kapcsolatban állott.

Igy mindazoknak ügyeit, akik hozzá fordultak és akik neki ezért természetesen bizonyos összegeket fizettek, összeköttetései révén simán el tudta intéztetni.

Egyre tart a magyar kisebbségek sanyargatása Romániában

Nyelvizsgára rendelték a pályamunkásokat és dohánygyári munkásokat

Budapest, szeptember 28. Romániában tovább folyik a magyarüldözés. Amíg Antonescu külügyminiszter Genfben tanácskozott a békes megegyezés lehetőségeiről, addig a kormány másik tagja, Pop Valér kereskedelmi miniszter szigorú körlevélben szólította fel a romániai vállalatokat, hogy magyar alkalmazottaikat elbocsátva, 75 százalékban románokat alkalmazzanak s a postai és vasuti tisztviselők után

a pályamunkásokat is nyelvvizsgára rendelte, sőt két nappal ezelőtt még a dohánygyárak is ren-

delkezést kaptak, hogy a magyar munkások szóbeli és írásbeli nyelv vizsgát tegyenek,

mintha jó cigarettát nem is tudna más készíteni, mint aki az irodalmi román nyelvet beszéli.

Tovább tart a székelyek nérvizsgálata is, mert a visszarománosítást tűzön-pízen keresztül folytatják s a névelemzés alapján ma is napról-napra sok magyar gyerekről állapítják meg a román származást és kényszerítik őket román iskolába.

A felelőtlen szervezkedések ellen szólt a hivatalába lépő új budapesti főkapitány

Budapest, szept. 28. A budapesti főkapitányság dísztermében kedden délelőtt ünnepélyes keretek között iktatták be Budapest új főkapitányát, dr. Eliássy Sándort. Az üdvözlésekre adott válaszában az új főkapitány a következőket jelentette ki:

— Félő gonddal, soha el nem muló éberséggel, kitartó lelkiismeretességgel azon leszek, hogy az állam rendjét, a társadalom békéjét semmiféle támadás meg ne bont-

hassa.

A felelőtlen szervezkedéseket, a bomlasztás magvait elhinteni akarókat, mindig nyomon fogjuk kísérni és az eddiginél is fokozottabb megelőzési eszközökkel káros működésüket már csirájában el fogjuk fojtani.

Ugyancsak ma délelőtt foglalta el új hivatalát dr. Polyovich József miniszteri tanácsos, az államrendőrség vidéki főkapitányságának új vezetője.

Lehántotta orráról a bőrt és vén piszkosnak nevezte — durva becsületsértés

Csak az a testisértés, ami után klinikára szállítják az ember!

Lobogós kék gatyában, pörge kalappal, hatalmas hegyesre sodort bajusszal jött be a Hortobágyról az öreg Kovács Imre gulyás, hogy a debreceni járásbírószágon durva becsületsértés címén feljelentse Bodnár Gyula hortobágyi pásztor. Az öreg gulyás azt panaszolta el feljelentésében, hogy Bodnár lehántotta az orráról a bőrt és »vén piszkosnak« nevezte.

— Nem kívánom, hogy azér is megbüntessék, amér megcsikarta az orromat, a nem testi sértés.

Csak az a testisértés, ami után klinikára szállítják az embert. De amér azt mondta nekem, hogy »vén piszkos«, ezér a legsúlyosabb büntetést kérem.

A vádlott pásztor kijelenti, hogy nem volt közöttük semmi kopo-

lyabb baj, csak »buktatóztak«.

— Ú is buktatóztam, én is buktatóztam. Buktatóztunk, de nem büntöztünk az öreget.

— A esendőörök előtt miért val-

lott másképp? — kérdi a bíró.

— Féltem. — Válaszolt tömören a pásztor.

Bodnár Gyula ezután elmondja, hogy azon kapott össze az öreg gulyással, mert Kovács Imre nem akarta odaadni neki a trágyahordó talicskát.

— Erre megcsikarta az orrom — jegyzi meg esendesen a sértett gulyás.

A bíróság a tanúk kihallgatása után durva becsületsértés emé- 15 napi fogháza ítélt a pásztor, aki fellebbezést jelentett be az íté-

Őszi nagytakarítás

a legjobb alkalom a rovarok irtására. Azonban ne egyedül végezz, mert a szakértelem nélküli munka drága és nem célravezető. Bizza rá az

„ELEKTRO-TOX”-ra,

akik fillérékért tartják karban lakását rovarok ellen egész éven keresztül.

Teljes garancia és diszkréció!

Félórai permétezés után a szoba azonnal lakható!

Irányáraink: P —70-től P 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX” Piac u. 89. Telefon 22-82

Lefejezett a vonat egy süket napszámost

Borzalmas vasuti gázolás a Csigekerti kanyarban — A cigarettát sodró süket napszámost a hajduböszörményi motor maga alá sodorta és a tejét és a balbokáját levágta — A szerencsétlenségért nem terhel senkit sem teletlösség

Borzalmas vonat gázolás történt kedden reggel Debrecenben. Szöke Gerzson Bezerédi-ucca 6. sz. alatt lakó 75 éves napszámos a baromvásártér felé tartott, ahol felesége bodzagökeret szedett. Az öregember útja a gyermekmenhely mögötti Csigekerti-uccán vezetett keresztül és itt van egy kanyar, ahonnan nehéz észrevenni a vonatot.

Szöke Gerzson gyanútlanul haladt a töltés mentén és éppen cigarettát sodort, amikor a nagyállomás felől teljes sebességgel jött a 7 óra 35 percek induló hajduböszörményi motoros. A sín mellett pályamunkások dolgoztak és észrevették az öregembert fenyegető veszedelem, rá is kiabáltak.

Szöke Gerzson félfülére süket volt és nem hallotta sem a motor zakatolását, sem a pályamunkások figyelmeztetését.

László Sándor vezető a kanyar miatt csak akkor vette észre a sínek között cigarettát sodró öregembert, amikor a motor

öt lépésnyire volt az áldozatól és így a katasztrófa elkerülhetetlen lett. Hiába fékezett a vezető teljes erővel, a motor a pályamunkások szemeláttára elkapta Szöke Gerzson, akít a sínek közé dobott le és fejét, balbokáját teljesen lemetszette, balbokáját összeroncoltta. A szerencsétlen ember feje messze gurult a töltésről az árokig.

és nyitott szeme, véres eltorzult arca kísérteties látványt nyújtott. A motor mintegy húszlépésnyire a gázolás színhelyétől megállott, a kísérő személyzet leugrált róla és

a pályamunkások segítségével megtalálták Szöke Gerzson fejét, amit a törzshöz vittek.

A halálos kimeneteli gázolásról nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Szabó Gyula, bűnügyi osztályvezető rendőrkapitány vezetésével bizottság ment ki a helyszínre.

A szemtanúk kihallgatása során kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a szerencsétlenséget Szöke Gerzson vigyázatlansága és süketége idézte elő, haláláért tehát senkit felelőség nem terhel.

A nyomozás befejezése után a rendőrség intézkedésére Szöke Gerzson holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Szörme vásárlásnál forduljon bizalommal

Lipcsei és hazai Szörmeházhoz Piac u. 59.

Kész szörmebundák óriási választékban.

Véres merénylet a zágrábi gyorsvonaton

Grác, szept. 28. A Tagespost zágrábi értesülése szerint a Belgrád és Zágráb között közlekedő gyorsvonaton merényletet követtek el az Osztrák Nemzeti Bank Hess Albert nevű tisztviselője ellen. Ujgradiska állomás közelében egy ismeretlen lépett be Hess szakaszába és valami

tisztviselőt, míg az eszméletlenül összerogyott. A tettes azután kiugrott a robogó vonatból.

Hess Albertet beszállították a zágrábi kórházba.

A merénylet egy bombát is hagyott szakaszában.

Valószínűnek tartják, hogy összeresérelte valakivel a tisztviselőt.

vastárggyal addig ütötte a

A francia állam átvette a Schneider-Creusotműveket

Páris, szept. 28. A francia fegyverkezési ipar legnagyobb gyárának, a Schneider-Creusot-műveknek államosítása a hétfői nappal befejezett tényre vált. A Schneider-Creusot-konzern hadianyagkészletét és a hadianyagot gyártó üzemait az állam átvette.

Az államosított üzemből a kormány képviselője

Lemoine tábornok lett, míg Oudrer ezredes mint az üzemek felügyelője vette át hivatalát.

„Találkozási pontok“ Krisztus és a nemzeti szocialista ember között

A németországi thüringiai kultuszminiszter keret-tantervet adott ki a vallásitanítás céljaira, amelyben a kereszténység irányvonalakat állította fel:

1. Amint a tantervnek, úgy a tanításnak is ki kell különösképpen emelnie a kereszténység férfias és harcoss jellemvonását.
2. Arra kell törekedni, hogy találkozási pontokat állítsunk fel Krisztus és a német nemzeti szocialista ember között, amelyből a tanuló erőt merít kötelessége teljesítésére.

A közép- és felsőbb iskolák számára a miniszter elrendelte, hogy a jövőben

az ótestamentum bibliai történeteit mellőzni kell.

Az ötödik iskolai évben a következő téma van előírva:

„Jézus harca a papság ellen“. A thüringiai lelkészek a tanterv kereszténytelje ellen tiltakoztak.

Ugron Gábort megoperálták

Budapest, szeptember 28. Ugron Gábort a Park szanatóriumban ma délelőtt megoperálta Hüttl professzor. Az operáció azért vált szükségessé, mert Ugron Gábor régi gyomorbeteg ismét kiújult.

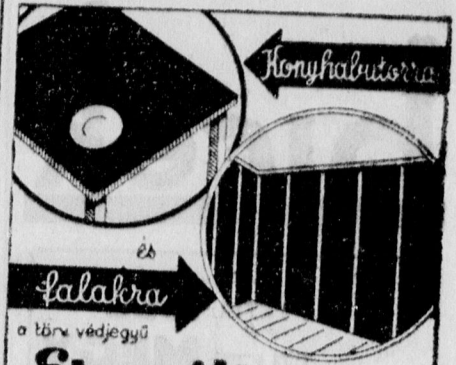
A műtét gyorsan és simán folyt le, eredményével Hüttl professzor meg van elégedve. A beteg állapota tökéletesen kielégítő s minden remény meg van rá, hogy a gyógyulás gyors és teljes lesz.

A VÁDTANÁCS HELYBEN-HAGYTA A TOMPA UCCAI VEREKEDŐK LETARTÓZTATÁSÁT

Budapest, szeptember 28. A büntető-törvényszék vádtanácsa dr. Jankovics Tibor elnöke alatt ma foglalkozott azoknak a fiatal embereknek ügyével, akiket néhány nappal ezelőtt a Tompa-uccai ifjúmunkás verekezés ügyében letartóztattak. A vizsgálóbíró tudvalevőleg a rendőrség által letartóztatott 12 fiatal ember közül elrendelte dr. Ságvári Endre fővárosi tisztviselő, Mózes László magántisztviselő, Zimmermann Imre nyomdai munkás és Friedmann Tibor kereskedősegéd előzetes letartóztatását, míg a többieket szabad lábba helyezte. Felfolyamodás folytán került ma az ügy a vádtanács elé, amely a vizsgálóbíró döntését helybenhagyta.

UJ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET

Budapest, szeptember 28. Uj állatvédő egyesület alakult Budapesten. Az új egyesület egyik vezetője egy angol hölgy, Mrs. Gascogne felajánlott egy 25.000 pengős alapítványt az állatvédelem céljaira, ezenkívül kiltatásba helyezte Mrs. Gascogne, hogy saját költségén havi 150 pengős fizetéssel alkalmazni fog két vagy három embert akik reggeltől estig járják a várost és figyelik az állatkínzásokat.

„Eternit“
AZBESZTCEMENT NAGYLEMEZ.
Könnyen tisztán tartható.
ETERNIT MŰVEK
Budapest, VI., Andrassy-út 33.

A nyilaslap szerkesztője verte be a kispesti zsidótemplom ablakait

Budapest, szeptember 28. A kispesti rendőrség egyik detektívje, Ezsöl András kinyomozta, hogy ki rendezte Kispeszen azokat a sorozatos ablakbeverési botrányokat, amelyek annak idején még a megyeháza közgyűlésén is szóba kerültek. A nyomozás arra a megállapításra jutott, hogy Kenéz Károly, a Kispeszen megjelenő Pestvidéki Élet szerkesztője verte be a zsidó templom és a zsidó iskola ablakait.

A nyilas lap szerkesztője ellen a rendőrség megindította a jelzárást.

Miről tárgyalt Badenben Hodzsa és Schuschnigg

Bécs, szeptember 28. Ma hivatalosan is megerősítik, hogy Hodzsa a Milán csehszlovák miniszterelnök tegnap Bécs környékén, Badenben találkozott Schuschnigg szövetségi kancellárral.

Schuschnigg kancellár Badenbe sietett, hogy viszonzozza a csehszlovák miniszterelnök bécsi látogatását és ez alkalommal a két államférfi hosszasan tanácskozott. Hivatalos részről közlik, hogy a két állam gazdasági viszonyáról volt szó közöttük, amennyiben az utóbbi időben a kliringszámolások körül nehézségek mutatkoztak és ezeknek elhárításáról tanácskozott Hodzsa miniszterelnök az osztrák szövetségi kancellárral.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Pénteken, október 1-én megnyitó díszelőadás. Színre kerül:

BANK BÀN,

Katona József örökbecsű színműve.

Szombaton, október 2-án nagy operette bemutatás:

SÁRGAPITYKÉS KÖZLEGENY látványos operett. Jegyek előre válthatók.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁI

HIRDETMÉNY. 35,390/8—1937 C.

(Az eltulajdonosok figyelmébe.) — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelte közönségét, hogy a II. állat-egészségügyi körzetben (Cuca, Kis- és Nagyhegyes, Köselyszeg, valamint Elep pusztarészek egész területére) elrendelt ebzárlat tartama alatt újabb veszélyességi megbetegedés nem fordult elő, miért is a 100.000/1932 F. M. sz. rendelet 332 paragrafusa alapján a folyó évi szeptember hó 10-ig elrendelt ebzárlat feloldatott. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Üszre - félre

kiváló szabásainkkal és munkásainkkal készítettük a

„Marshal“

P 48-ért

átmeneti kabátot, kiváló double anyagból, remek szabással

„Princ“

divat öltönyt finom anyagból, 8 remek színben

P 65-ért

GRÜNFELD

Kistemplom mellett

hírek

A TETEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

A *Független Ujságban*

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadó hivatala: Ferenc József út 49, sz. Telefon: 32—12.
 Előfizetési ár: Egész évre 28,80 félfévre 14,40, negyedévre 7,20 egy óra 2,40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RÁDIÓMŰSOR:

SZERDA, SZEPTEMBER 29.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. 1. Kalmár Tibor: a) Megy a kocsi, porzik az út, b) A szögdi sürgönypózná; c) A szeretóm dunántúli (Hj. Berkes Béla és cigányzenekara. 2. Stróbl: Levelezőlap — mazurka. 3. Jéde: Indiai fátylelő. 4. Abraham: Viktória — keringőgyűjtemény. 5. Tengerészinduló. — Kb. 7.20: Etnend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: Déryné Széppataky Róza (halálának 35. évfordulóján). — 10.45: „Lakásberendezési tanácsadó”. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: Lakatos Flóris és cigányzenekara. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.20: A rádió szalonzenekara. 1. Lincke: Nakiri lakodalma — nyitány. 2. Kigyósi Árpád: Salute d'amou. 3. Scasola: Karaván — intermezzo. 4. Szirmai: a) Dal az „Alexandra” c. operettből; b) Tangódal. 5. Huszka Jenő: Aludj, aludj — dal a „Tündérszerelm” c. operettből. 6. Lavotta Rezső: Balatoni szivt. 7. Ravina: Kis Bolero. 8. Stefániai: Panchitá — tangó. 14.40: Hírek. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Diáklőra: „A mongol nő”. Kárpáthy, Nagy Rózsa előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Régi temetők, elment emberek. — Keckly István dr. előadása. — 17.25: Wechsler Ily zongorázik. Chopin-étűdök. — 18: „A légottalmi gyakorlatok célja és jelentősége”. Virágh László őrnagy előadása. — 18.20: Gasperek Tibor hegedűl. zongorakísérettel. 1. Bach—Hubay: Largo és Allegro assí a „C-dúr szólószonátá”-ból. 2. Tartini—Kreisler: Változatok egy Corelli-témára. 3. Paradis—Duskhin: Sicilienne. 4. Ries: Capriciosa. 5. Paganini: Tizenkettedik szonatina. 6. Hubay: A lepke. — 18.50: „Rockefeller, az olajkirály”. Fazekas István előadása. 19.20: Hanglemezek. 20.20: „Csend témái” Szép Ernő eszevője. — 20.40: Közvetítés a Hungaria-szálóból. — Magyar Imre és cigányzenekara. — Közben kb. 21.15: Hírek. — 22 Időjárásjelentés. — 22.05 Melles vonósnégyes. — 22.40: BESZKÁRT-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Maillart: A dragonyosok — nyitány. 2. Kozmák: Münchener keringő. 3. Grieg: Peer Gynt — I szvit. 4. a) Dohnányi: Aratóünnep; b) Garam Béla: Magyar nótakalász. 5. Pécsi József: Kedélyes bétisi ismerősök. —

Eckhardt Tibor rágalalmazási pöre a szobi végrehajtó ellen

Vámosmikola, szept. 28. A vámosmikolai járásbírósa ma délelőtt 10 órakor tárgyalta azt a feljelentést, amelyet Eckhardt Tibor tett Bona Jenő szobi községi végrehajtó ellen becsületsértés és rágalalmazás vétségében. Bona a feljelentés szerint a legutóbbi képviselőválasztás során tett sértő kijelentéseket Eckhardt Tibor ellen. A vádlott tagadta a sértő kifejezéseket és ünnepélyesen kijelentette, hogy neki soha sem volt szándékában Eckhardt Tibort megsérteni, iránta a legnagyobb megbecsüléssel viseltetik s csak félreértheték szavait.

A tanúkihallgatások során a községi bíró kijelentette, hogy nem

emlékszik már rá, milyen kifejezéseket használt Bona. Ugyanígy vallott a község főjegyzője is. Koros István tanuvallomásában azt adta elő, hogy őt a községi bíró és a végrehajtó igyekeztek befolyásolni politikai pártállásában és ekkor tette meg Bona vita közben a sértő kifejezést.

Dr. Pfeiffer Zoltán Eckhardt Tibor képviselőjében kérte több tanú kihallgatását, akik előli Bona a sértő kifejezéseket használatát beismerte és kétségbeesetten nyilatkozott arról, hogy ellene eljárás indult meg.

A bíróság az indítványnak helyet adott és a tárgyalást elnapolta.

Közben kb. 23: Hírek francia és olasz nyelven. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.20: Olasz nyelvgyakorlás. (Gallerani Bonaventura.) — 19.30: „A magyar szöveg”. Szerb Zsigmond dr. előadása. — 20: Hírek. — 20.25: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál a Británia-szálóból.

— A debr. ref. Kollégium gimnáziumának »Arany János« önképzőköré f. hó 23-án tartotta alakuló közgyűlését, ahol a kör ifjúsága a következő tisztikart választotta meg az 1937—38. iskolai évre: Elnök: Uifalussy József VIII-a, főtktár: Kéry László VIII-b, al-elnök: Koessár Károly VII-a, főjegyző: Balogh László VIII-b, pénztáros: Mikecz Gyula VII-b, titkár: Vágó Szilárd VII-b, aljegyző: B. Tóth Árpád VII-a, oszt. tanuló.

— Poloska, mint válóok. K. P. úr válókeresetet adott be felesége ellen, mert éjszakai nyugalmát zavarták a poloskák. Önagysága azzal védekezett, hogy ő igyekezett háziszerekkel rendben tartani lakását, sok pénzt is költött rá és munkát, de nem használt. Viszont feltűnést keltőbb dolgot nem csinált, mert szégyelte szomszédaitól. A bíróság 10 évi kényszermunkára ítélte az asszonyt. Indoklásában kimondta, hogy nem az a szegény, ha poloska van, hanem az, ha nem irtják. Minthogy az »Elektro-tox« eljárás fillérekbe kerül, minden feltűnést nélkülöz, elmehehetett volna a Piac u. 89. alá (Tel. 22—82), ahol a karbantartást egész évre elvállalják.

— Reumás fájdalomban szenvedő egyének iganak reggelenként felkelkor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez a gyomorbelesatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— Lopott kerékpár tulajdonosa kerestetik. Egy nyomozás során a rendőrség lefoglalt egy kerékpárt, amit az augusztusi nagyvásáron loptak el. A kerékpár címtábláján a név olvashatatlán, annyi azonban kivehető, hogy tulajdonosa a Pósa uccán lakik. A károsult jelentkezze.

— Gyilkos jégvihar Fejér megyében. Székesszékfővárról jelentik: Veszedelemes vihar vonult végig Fejér megye középső részén. A vihar a Balaton felől jött s Polgárdin mintegy 300 méter széles sávként jégesőt hozott, amely a Szár-hegyen a szüretetlen szőlőket teljesen tönkre tette. Velence község határában a villám agyonütötte Paks Józsefné 54 éves asszonyt, aki földön kukoricát szedett.

— A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete Sas uca 2. sz. a. helyiségében október 1-én, pénteken este 9 órai kezdettel új tanévfolyam kezdődik. (.)

— Bábjáték előadások a piarista gimnáziumban. Szombaton d. u. 5 órakor és vasárnap d. u. 3 és 6 órakor bemutatásra kerül a Hamupipóke c. daljáték Poldini zenéjével. G. Hoór Tempis Erzsébet dalbetéteivel. Rendező dr. Varga Emilné és Kassay Károly színművész. Szereplők a Zeneiskola legkiválóbb növendékei az Oláh-Vajda házaspár vezetésével. A darabban előforduló lovasszán, díszhintó, valamint a bábok öltözékeikkel, a színpad teljes felszerelésével mind a dr. Varga Emilné sajátkezű iparművészeti műremekei s úgy kiállításban, mint előadásában kötelező művészit nyújt a »Hamupipóke«. Felmenteknek, gyermekeknek egyaránt gyönyörködtető. Ne mulassza el senki meglepetései Debrecen egyik legművészibb szórakozását. Műsor-megváltás a helyszínen előadás előtt. (.)

— Díjkiosztó ülés. A Debreceni Gyorsírók Társasága október hó 2-án délután 5 órakor díjkiosztó ülést tart a Kereskedelmi Akadémián, amelyen a gyorsíróversenyek díjait, okleveleit kiosztja dr. Naményi Gyula gyorsírótanár, tanulmányi felügyelő. Előadást tartanak: dr. Horváth Gyula: Radnai és dr. Naményi Gyula: Traeger működéséről. (.)

— Felmentették az orgazdaság alól. Özv. Szabó Józsefné a látóképi eserde bérlelője orgazdaság vétségével vádolva került kegyesen az ítéletábla Barankay-tanácsa elé. A vád szerint özv. Szabóné fizetés fejében szénát fogadott el Jóna István földbirtokos kocsisától, holott tudta, hogy a szénát lopta a kocsis. A törvényszék bűnösnek találta az asszonyt és 15 napi fogházra ítélte. Az ítéletábla bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott.

— Trunkahn Posztógyár, a magyar árcsaládok bevasárlóhelye, önnök is rendelkezésre áll. Közvetlenül a gyárból szállítja az utolsó kéznek, a fogyasztóknak szín gypjűszövetét angolos gyártási módon elkészítve. Nem fog csalódní. Évekre szóló megtakarítást ér el. Még ma kérje meglepetésre a szövetminták költségét és kötelezettségmentes beküldését. Trunkahn Posztógyár és Ruhagyár Rt., Budapest, XI., Lenke út 117.

— Gépirástanítás speciális zenére! Gyors-gépirási tanfolyamot rendez az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság október 1-től, — márciusban államvizsga. Jelentkezni: Piac 77. Szell Irén. (.)

— Lopás. Dr. Wallner Samu ügyvéd panaszt tett a rendőrségen, hogy lakásából egy ezüst cigarettatárcát, ezüst puderdobozt és 12 pengő készpénzt elloptak. A tolvaját keresik.

— Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomor-ra felpohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet. Kérdezze meg orvosát.

— Meghívó. A debreceni Hentes Szakosztály október hó 1-én este fél nyolc órakor az ipartestület helyiségében ülést tart. Tárgy: elnök és ipartestületi póttag választása.

— A »becsületes megtaláló« elszaladt a pénztárcával. Borbély Lajos Apafi-ucca 57. szám alatti lakos tegnap délután a köztemetőben elvesztette a pénztárcáját, melyben 47 pengő készpénz volt. — A károsult hamar észrevette a pénztárcá hiányát, keresésére indult és látta, amint egy asszony felemelte a földről. Borbély Lajos rászólt az asszonynak, ez azonban futásnak eredt és eltűnt az erdőben. Több szemtanúja volt az esetnek és a személyleírás alapján a rendőrség máris nyomában van a »becsületes megtaláló«-nak, aki csak úgy szabadulhat a büntetéstől, ha önként jelentkezik.

— Becsületsértés a lopott pulyka és ekeláne körül. Fagyal János vámospécsi gazdát a sógorója, Fagyal Sándorné jelentette fel durva becsületsértés címén. A feljelentés szerint Fagyal János augusztusban azzal vádolta meg sógoróját, hogy tőle három pulykát loptott. A járásbírósa előtt a vádlott gazda kijelentette, hogy ő a pulykákról egy szót sem szolt a sógorónak, csak egy ekeláncoi követelt rajta, amit állítólag Fagyalné szolgája loptott el tőle. A bíróság a tanú kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

— A polgármester Budapesten. Kölesy Sándor dr. polgármester kedden délután Budapestre utazott, ahol a hét végéig marad városi ügyek elintézésére.

— Október elején lesz a tiszántúli képviselők értekezlete. Az egyeséspárt tiszántúli képviselői szeptember 28—29-ére terveztek szoboszlói értekezletüket, tekintettel azonban arra, hogy 29-én a Bükkbe mennek a képviselők az olajforrások megtekintésére, a szoboszlói értekezletet október 7—8-ra halasztották. Az értekezletet Tasnádi Nagy András államtitkár hívta össze, megjelenik rajta Lázár Andor igazságügyminiszter is. Előadó Megay-Meissner Károly lesz. Az értekezleten megvitadják az összes tiszántúli kérdéseket és azután a miniszterelnök elé terjesztik.

— Az írásban garantált Wipla műfogan látható az M. W. L. Wipla védjegy. Bármelyik fogorvos elkészíti Takarékoságra is.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL ESZKÖZLI VASÁRLÁSAIN

Nyilt-tér⁺

NYILATKOZAT

A »Debreceni Polgár« című időszaki lap 1934. évi április hó 5. 6., 7. és július hó 6. és 7-én megjelent számaiban Rehák Tamás tüzoltó-parancsnok úr ellen hivatali ténykedéseit is érintő, támadó közleményeket tettünk közzé. A cikkeket foglaltak téves információkon alapultak. Rehák Tamás úr személyét bántani nem akartuk. A cikkeket megjelenése miatt színté sajnálkozásunkat fejezzük ki és azokért bocsánatot kérünk.

Debrecen, 1937 szeptember 28.
 Sipos László
 Stepper Béla.

* E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

x Orvosi hír, Dr. Szöllösi Tibor fogszakorvos szabadságáról megérkezett és rendelését újból megkezdte Arany János u. 2. alatt.

— Három napi elzárás a lopott köcsögért. Balogh János debreceni napszámos a balmazújvárosi úton haladt. Előtte egy tejesköcsögökkel megrakott szekér ment az országúton. Az egyik köcsög leesett a szekérről. Balogh János felvette és nyugodtan tovább ment az edénnyel, amit később Debrecenben eladott egy pengőért. A köcsög tulajdonosa azonban feljelentést tett és a csendőrök megállapították, hogy Balogh János volt az, aki megtalálta és nem adta vissza tulajdonosának a köcsögöt. Az ügy a bíróság elé került és a debreceni büntetőtörvényszéken dr. Jóna Kálmán bíró három napi elzárás ítélt az eladott köcsög miatt Balogh Jánost.

— Öngyilkos gazdálkodó. A bagaméri csendőrőrs telefonon értesítette a debreceni ügyészséget arról, hogy a községben felakasztotta magát Takács István 50 éves gazdálkodó. Családi bajai miatt követte el az öngyilkosságot. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Az Olasz Kultúr Intézetben újra kezdődnek az előadások. Az Olasz Intézet oly népszerű előadásai újra megkezdődnek. Ezzel kapcsolatban közli az Olasz Intézet, hogy október elsején megkezdik a beírásokat, még pedig d. e. 10—12 és d. n. fél 6-tól fél 8-ig. Közölik az érdeklődőkkel, hogy a beírási díj félevenként kettő pengő, tandíj nincsen! A régi tagok arképes igazolványukat hozzák magukkal, megújítás végett, az új tagok pedig fényképet hozzanak kiállítandó arképes igazolványukhoz. Az intézet titkársága minden érdeklődőnek készséggel áll rendelkezésére a hivatalos órák tartama alatt. Az Olasz Intézet címe: Hatvan uca 2. I. emelet. Telefon: 12-04.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

KÖZGAZDASÁG

SZILÁRD VOLT A KESZÁRUPAC

Ujroz októberre: 19.36—19.42, zárlat 19.41—19.42, márciusra: 20.05—19.96, zárlat 20.01—20.03.

Tengeri májusra: 12.32—12.25, zárlat 12.30—12.31, júliusra: 12.72.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.15—20.75, 78 kg-os 20.45—21.05, 79 kg-os 20.70—21.25, 80 kg-os 20.85—21.35.

Rozs: 19.00—19.20.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 17.00—17.15, középminőségű 16.85—16.95.

Tengeri: 13.25—13.40.

Búza: 600 mm felsőtiszai 80-as 21.30 főpest közraktár, 250 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 150 mm hajduböszörményi 80-as 21.35, 150 mm hajdúsági 80-as 21.35, 150 mm bihari 80-as 20.90, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 1200 mm bihari 80-as 20.90, 450 mm hajdúsági 80-as 21.35, 150 mm felsőtiszai 80-as 20.75, 150 mm 80-as felsőtiszai m. sz. 80-as 22.00, budapesti paritásba.

A mai Jerevárosi sertésvásárra 153 darab sertést hajtottak fel, — az előző napi maradvány 545 darab volt. Árak: I. szedett sertés 102, angol sonkasüldő II. 108, exportzsír, márkázott 164—166 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

x Óvás. Borvevőimet értesítem, hogy a Tóby-féle sajtatermesztő birtomát kizárólag csakis Árpádtér 5. szám alatt szerezhetik be.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 11.55—11.95, dinár 7.50—7.95, USA dollár 337.20—341.20, francia frank 11.05—11.75, len 2.85—3.00, líra 17.40—17.90, osztrák silling 80.—80.70, svájci frank 77.50—78.40.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 18.40—19.00—19.60, rozs 17.20—17.50, árpa 15.20—15.50, zab 14.50—15.00, ó szemes tengeri 11.60—11.80, új csöves tengeri 5.90—6.00—6.20, lucerna 7.10—7.60—8.30, here 5.50—6.00, szalma 1.60—2.00, fehér tők 2.00—2.20.

SPORT

SPORTNAPLÓ

A vasárnapi profibajnoki forduló elítélően durva küzdelmeket hozott. Kíméletlenül rontottak egymásnak a játékosok és csak a véletlenen mulott, hogy nem fordultak elő tragikus sérülések. A közönség és vezetők táborára végre felhőrdült, a sajtó is megfújta a vészkiáltót — végre — a szövetség is elhatározta, hogy rendet terem. — Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogyan fog kinézni ez a rend és milyen büntetésben részesülnek a vasárnap kiállított játékosok. Mert eddig az volt a »gyakorlat«, hogy néhány pengőre büntették a durva játékost, aki nagyot nevetett a markába s a legközelebbi mérkőzésen vígan rugdosta ismét a bokákat. A szövetség most ellenőroket küld a mérkőzésekre és a jelentések alapján nemesek a kiállított, hanem az ellenőr által feljelentett játékost is büntetni fogják.

Az Elektromos ellen teljes a felháborodás a vasárnapi játéka miatt. Két játékost, Kocsist és Mátrait ki is állították, de Lengyel is megérdemelte volna sorsát. Vasárnap Debrecen is gyönyörködhet az Elektromos harcmodorában.

A Boeckaynek nincs szerencséje játékosaival. Gyulai rokkantságért — még a régi porcelválásból kifolyóan — perli az OTL-t és harc képtelennek képzelet magát. Egyelőre nem is fog játszani, sőt lehet, hogy egyoldalú szerződésbontással hosszú pihenőre tér.

Meskó Arisztid dr. a fővárosi pályák erélyes rendőrkapitánya, aki

egyébként nagy futballrajongó is, Debrecenbe kerül. Hír szerint az idegenellenőrző tisztántúli körzetének vezetője lesz.

Tarányi, a DVSC birkozója a magyar szabadstílusú bajnokság félnehézsúlyú csoportjában harmadik lett.

A Szeged főkesapatául fogadta a Váci Reményt, amely a szegediek fiatal játékosait foglalkoztatni fogja. Kitűnő ötlet.

UJSÁGIRÓK—BOCSKAY VEZETŐSÉGE

Hatalmas érdeklődés előzi meg azt az érdekes fútbalmérkőzést, amely esütörtök délután lesz a Stadionban a debreceni ujságírók futbalcsapata és a Boeckay vezetésű csapata között. A humorban és izgalomban bővelkedő mérkőzésre az ujságírók már össze is állították csapatukat, amely a következő: Kiss István—Fülöp László, Fülöp Sándor—Kaplonyi György, Tamásy László, Nagy Gyula—Gács Demeter, Sz. Kovács Imre, Reményi György, Székely Tibor, Csávás István. Kifutalad játékosok helyett: Nagy Gábor, Benyovszki László, Benyovszki Pál, Pálffy József.

A csapat tréner, Herman László szigorúan megtiltotta a játékosoknak, hogy a mérkőzésig labdára nézzenek, nehogy izomlaztat kapjon a szemük. A Boeckay vezetésére még csapatösszeállítási gondokkal küzd, akár a Boeckay.

A mérkőzést Kupinszky Sándor dr. tb. tanácsnok vezeti.

A „Volk im Osten“ újabb magyarelles támadása

A »Volk im Osten« című Nagyszében megjelenő német folyóirat, — amint megirtuk — rendkívül durva és otromba hangon támadta meg Széll belügyminisztert és a magyar hatóságokat. A »keleti németiség politikai havi folyóirata« tovább folytatja a támadásokat Magyarország ellen. Többek között a következőket írja:

»Még az 1860-ik év körül a szatmári svábok népcsoportja teljesen és egészen német volt. Röviddel a világháború kitörése előtt azonban a magyar hivatalos statisztika már csak néhány ezer németet mutatott ki a szatmári területen. De a németiség a világon lévő nagy közössége akkor már nem is tudott többé a szatmári németekről és csak 1919-ben, a magyar állam összeomlása és a szatmári területnek a román államba való bekebelezése után kellett ismét felfedezni őket.«

»A magyar közigazgatás és a katolikus egyház zseniálisan kigondolt praktikáinak szerepét a szatmári svábok magyarizálása (Madjarisierung) tekintetében már röviden érintettük.

A magyar államhatalom e téren szorosan együttműködött az alsóbbrendű katolikus papsággal. A dolog néhány tárgy magyarizálásával kezdődött, a legtöbbszörre felekezeti német iskolákban és

végződött a vallásánitást magyarizálásával.

Nemsokára már a prédikációt is csak magyarul tartották és a katolikus papság egészen rendkívül befolyásúttá kihasználta még az idősebb generációk elmagyarosítására is.

A világháború kitörésekor a szatmári svábok már odajutottak, hogy németül egyáltalán nem, sváb dialektusban csak az idősebb emberek korlátozott mértékben, általában azonban a köznap forgalomban már csak magyarul beszéltek. A szatmári svábok többi részét aztán megsemmisítette a hivatalos magyar statisztika.

»A magyarok értették hozzá, hogy nemzeti törekvéseiket szociális momentumokkal ügyesen álcázzák és megpróbálták az ország más nemzeti-ségű népcsoportjait ezúton megnyerni a maguk számára. A tizenkilencedik század végéig a szatmári németiségre is kihatással volt a magyar állam felemelkedése.

Az ezeréves Magyarország jeiszava, az új Magyarország tényleges, bár főleg magyarizált németeknek köszönhető felemelkedése, díszes ünnepek, mint az évszázad végén »Ofenpesten« rendezett milleniumi ünnep, ködbe

burkoltá Magyarország nem magyar népcsoportjainak agyát is és kívánatos célként tüntette fel előtük, hogy a magyarok pompás népéhez tozozzanak.

A birodalomról és annak akkori fel-emelkedéséről természetesen éppen a szatmári svábok semmit sem tudtak s a magyarok gondoskodtak róla, hogy erről sohase is értesüljenek.

»A nagy fordulatot azután — folytatja a Keleten élő németiség politikai havi folyóirata, —

meghozta a világháború és a magyar nemzeti állam fikciójának összeomlása.

A német seregek, amelyek a világháború folyamán Magyarország megvédésében segítettek, megsejtittek valamit a szatmári svábokkal arról a nagy anyanépről és arról a nagy birodalomról, amely Nyugaton, a magyar határon túl fekszik.

»A szatmári németek pedig boldogoknak érezhetik magukat, hogy egy, habár csak kis lépesőjét jelenthetik annak az emelkedésnek, amely a német népet ismét néhány lényeges lépéssel előbbre viszi.«

A belügyminiszter nem engedte meg Csongrád megyének, hogy pert indítson a Viharsarok ellen

Szentes, szeptember 28. Csongrád vármegye közgyűlése felhatalmazást kért a belügyminisztertől, hogy rágalmazási pert indíthasson Féja Géza: »Viharsarok« című könyvének a megyére vonatkozó megállapításai miatt. A belügyminiszter határozata ma érkezett Szentesre.

A miniszter megtagadja a vármeggyétől a rágalmazási per indításához szükséges felhatalmazást.

Az indoklás megállapítja, hogy a könyv állításait nem tekinthetik olyanoknak, amelyek valószínűleg esetében a vármegye vezetősége ellen bűnvádi, vagy fegyelmi eljárás alapjául szolgálhatnak, vagy a megye közönségének egyetemét közmegejtésnek tenné ki. Nem alkalmas tehát rágalmazás vétségének megállapítására.

A „Tas“ sinautó bulgáriai sikere

Várna, szeptember 28. A Ganz gépgyár ma már világhírű Árpád-típusú sinautóbuszai megindultak hódító útjukra a külföldön. Minden jelentősebb kiállításon bemutatják azokat és mindenütt nagy sikert arattak. Legutóbb Bulgáriában kerültek bemutatásra, ahol a »Tas« sinautóbusz, — a Ganz gépgyár piros-krem színű remeke aratott nagy sikert. A »Tas«-t a Gorna—Oreghovitz vonalon próbálták ki és a sinautóbusz első útján maga a bolgár király is részt vett. Boris bolgár királynak nagyon tetszett a száguldó sinautóbusz és a próbaut után néhány meleg magyar szóval gratulált Hoffmann szófiai magyar követnek.

Völegény a görög trónörökös

Athén, szept. 28. A Görög Tavasirati Iroda jelentése szerint Pál görög trónörökös eljegyezte Friederika hannoveri hercegnőt, Ernő Ágoston brunswicki herceg leányát.

HURDESSEN A FÜGGETLEN UJSÁG-BAN. — A HIRDETÉS BIZTOSAN MEGHOZZA A RÉGEN ÜRESEN LEVŐ LAKASÁBA A LAKÓT.

HIRDETMÉNY. 35.390 4—1937 C. (Az ebtlajdonosok figyelmébe). A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt közönségét, hogy a III. állategészségügyi körzetben a veszettség állati betegség szórványos jellegű fellépése ismét megállapított. Ezen fertőző állati betegség elterjedésének megállítására és elfojtására céljából a 100.000/1932 F. M. számú rendelet 321. paragrafusában foglalt rendelkezés alapján a III. állat

egészségügyi körzetben elrendelt, de folyó évi szeptember hó 17-én lejárt ebzárlatot a körzet egész területére, közelebbről az Ondód és Ebes pusztáriszék, valamint a város körülvéve Bellegelőnek a Debrecen—budapesti és a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal közé eső részére, a hajdúböszörményi—balmazújvárosi határig terjedő újab 90 napos időtartamra folyó évi december hó 17-ig terjedőleg az ebzárlat elrendeltetett. A zárlat tar-

tama alatt a III. állategészségügyi körzetben minden eb megkötve, vagy elkerített helyen oly módon tartandó, hogy más kutyával, vagy macskával ne érintkezhessek, továbbá emberben vagy állatban kárt ne tehessen. A III. állategészségügyi körzet területén tartott kutyát szabadon pórázon vezetni csak az esetben lehet, ha az állat harapás ellen biztosan védő szájkosárral van ellátva. A III. állategészségügyi körzet területéről kutyát, vagy macs-

kát csak a városi elsőfokú közigazgatási hatóság engedélyével szabad rendeletben előírt kivételektől eltekintve kivinni. Ebben az állategészségügyi körzetben szabadon járó kutyákat a városi gyeptester befogja és tulajdonosait a hatóság kihágási úton megbünteti. — Debrecen, 1937 szeptember hó 24. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

VASÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉT KÖZ NAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Intézeti harisnyák és szvetterek legolcsóbban a HAVAS harisnyaházban

Tűzfát, szenet

Takarékos ember télire már most szerzi be Vago József tűzfát- és szentelepen, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24. 906

„ELEKTRO-TOX”

cián nélkül, mindent irt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloska, moly sváb, legy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakás! Irányáraink: szobánként és havonként P —.70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Kis fix és magas jutalékkal jó megjelenésű hölgyek és urak felvételnek. »Elektro tox, Piac u. 89.

Mindenes bejárónőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Péterfia 48. hátul az udvarban, keresztépület. — Jelentkezni reggel 8 órától. 5355

Bejárónő elsejére felvétetik. Hunyadi u. 3., emelet, folyosó végén. 1501

Kifutófiú és kifutóleány felvétetik Roth Jenő fűszerüzletében Szent Anna 51. 1491

Mindenes szobalányt felveszek. Jelentkezés: Friczi kalapszállon Ferenc József út 22-24. 1563

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Csokonai u. 5., keresztépület.

Házvezetőnek vagy gyermek mellé elmennék, vidékre is. Erdélyi Józsefné, Csapóker, Báthory u. 78. 5364

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Havas. — Burgundia ucca 4., emelet, jobbról. 1562

Főző-mindenest keresek jó bizonyítvánnyal. Ferenc József út 68., keresztépület. 619

Allást keresők

Megbízható gyermekszertető leány, ki franciául is beszél, gyermek mellé ajánlkozik. — »Megbízható« jellegre. 1551

Megbízható középkorú izr. nő ajánlkozik kisebb háztartásba. — minden munkára. Cím a kiadóban. 1565

Ingatlan

Olcsó házhelyek eladók a Luther és Kuruc utcák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Házhely központban eladó. Cím a kiadóban. 5361

Üzletek

Prima üzlet minden szakmában nagy forgalommal, háromszobás lakással, cirka 600 négyszögöl udvarral kiadó esetleg eladó. Lichtmann Ernő, Kaba. 1516

Kiadó lakás

Teljesen különbejárható, esinosen bútorozott szoba parkirozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, portanetes, kiadó. Péterfia ucca 48. hátul az udvarban. Erdélyi Józsefné, vagy tulajdonosnál. 5095

Központban esinosen bútorozott szoba október 1-re egy-két személy részére kiadó. Piac u. 58. baloldal, I. em. 17. 1483

Teljesen különbejárható kapualatt uccai bútorozott szoba kiadó, Hatvan u. 40. 5287

Olcsón esinosen berendezett bútorozott szoba kiadó. Jókai u. 6. szám, jobbra. 5353

Négyszobás modern lakás és egy egy-szobás azonnal kiadó. Széchenyi ucca 23. 1566

Két szoba, fürdőszobás lakás október vagy november 1-re kiadó. Simonyi úton. Értekezni: Halesarnok, József királyi herceg ucca 2. 1560

Különbejárható esinosen bútorozott szoba kiadó október 1-től. Király u. 7. Érdeklődni fűszerüzletben. 1557

Kétszobás, komfortos lakást keresek november 1-re, vagy azonnalra. Fenyvesi, Széchenyi u. 12. 5365

Lakást keresők

Keresek földszintes lakást. Vállalom az udvar és járda rendbentartását és 5 pengőt fizetek. Cím a kiadóhivatalban. 5360

Keresek nov. 1-re 2-3 szobás lakást, villamoshoz nem távol, sertésóllal és raktárhelyiséggel. — Értesítés: Aladdin, Piac ucca 63. 1556

Oktatás

Német oktatás: 24 óra 6 pengő Kossuth ucca 41. 2247

Németül beszélni rövid idő alatt megtanítom, bármilyen német fordítást is vállalom. Hatvan ucca 1., I. k. III. 54. 1173

Eladás

Eladó elköltözés miatt jutányosan fekete zománcos, alig használt kályhaellenző, kerek zongoraszék, 100 l-es tiszta dézsa, sötét róka, egy kisebb íróasztal, új ágy sodronnyal, esetleg külön is, 12 személyes kihúzható masszív ebédlőasztal, kerek asztalka. Végkedvű 28., hátsó lakás. 5357

Íróasztal, modern háló, ebédlő, varrógép, rekamié, hármasszekrény, kombinált szekrény eladó. Hatvan 18. 1564

Csepel segédmotoros 180 pengőért eladó. Baptista imaház. — Szappanos u. 23. 1558

Takaréktűzhely nagy család részére is megfelelő, kifogástalan állapotban jutányos áron eladó. Mester ucca 6. szám. 623

Vétel

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Arany egy-szaru gyógyszerára (Szigetköz mellett). 5108

Ellátás

Hungária pensió Debrecen Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták 1559

90 fillérért 4 fogásos kismenü kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-koszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em. 1556

Elsőrangú házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10. — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac ucca 26., I. em. 1559

Rádió

Rádió villanyzárulás, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 206

Szemüveget szemklinikai és szemorvosi receptre szakszerűen készítek. Ungár József látás- és fotószaküzletében, Debrecen, Széchenyi ucca 1. sz. Takarékosági tag. 1266

Ajánlat

Kerekpár és alkatrész legolcsóbb Keszler-nél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44 sengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Rádióját, kerékpárját olcsón, szakszerűen javítja Weisz György műszerész, Piac 66. Rádiókészülékek raktáron. 5354

Bármilyen szvetterek, kosztümök, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom Özv. Posch Dezsőné, Rothermere u. 17. 5297

Sírkövek műköből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyár R. T. Fűrdő u. 2. sz. a. telepén. 5269

Mlle Champaillet egyetemi francia lektor, aki a párisi Sorbonne-on végzett, francia órákat ad kezdőknek és haladóknak. Felvilágosítás nyerhető az egyetemi Horthy Leánykollégiumban. 1559

Bútorüzlet megszűnik. Most a legmodernebb bútorok alkalmi áron beszerezhetőek. Hunyadi 17. 1567

Különféle

Szerény igényű, intelligens lakotársnót keresek, minden nemű varrást, javítást, harisnyatálapást készítek. József kir. herceg ucca 22. 4. ajtó. 5329

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURAY LEVENTE**. Lapkiadó: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir. herceg ucca 1. szám.